

مروری بر تمایز فرار مالیاتی و اجتناب مالیاتی

سمانه کم‌گو^۱، امید سمیعی^۲

۱- کارشناس ارشد حسابداری گرایش حسابرسی، دانشگاه رجا، قزوین، ایران.

۲- دکتری حسابداری، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران.

چکیده

مالیات مهم‌ترین و باثبات‌ترین منبع درآمدی دولت‌ها است که از یک‌سو ابزاری مناسب برای تأمین هزینه‌های دولت و از طرف دیگر ابزاری برای انجام سیاست مالی دولت و توزیع عادلانه درآمد و ثروت در جامعه است. در شرکت‌ها، پرداخت مالیات منجر به کاهش سود و وجوه نقد باقیمانده برای سایر ذینفعان شرکت از جمله سهامداران می‌شود، چراکه طبق ساختار نظام مالیاتی، شرکت‌ها موظف‌اند قبل از هرگونه تصمیم در رابطه با سود اکتسابی خود، سهم دولت را از این سود محاسبه، کسر و پرداخت نمایند. از این‌روی به‌طور طبیعی این انگیزه وجود دارد تا شرکت و سهامداران آن اقداماتی را برای اجتناب مالیات انجام دهند، تا بدین منظور به هدف اصلی خود که حداکثر کردن منافع سهامداران می‌باشد، نائل گردند. این در حالی است که تحقیقات اخیر نشان می‌دهد که مدیران ممکن است فعالیت‌های اجتناب مالیاتی را برای کسب منافع خود به انجام برسانند که لزوماً منافع سهامداران را در پی ندارد. به بیان دیگر، معاملات پیچیده مالیاتی که به منظور پوشاندن درآمد از مقامات اجرایی و دولت به کار می‌روند، می‌تواند سهامداران را از نظارت دقیق مدیران باهدف محدود کردن اقدامات فرصت‌طلبانه خود، به هزینه سهامداران به سودجویی‌هایی دست بزنند. از این‌روی، به نظر می‌رسد که مدیران با استفاده از ساختارهای پیچیده اجتناب مالیاتی بتوانند رفتارهای فرصت‌طلبانه خود را پنهان سازند. در این تحقیق به روش کتابخانه‌ای مروری بر تمایز فرار مالیاتی و اجتناب مالیاتی خواهیم داشت.

واژگان کلیدی: فرار مالیاتی، اجتناب مالیاتی، تمایز فرار مالیاتی و اجتناب مالیاتی